

Warszawa, 15.01.2013 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

BMzk-070-1125/1810./12/MK

SEKRETARZ
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 16.01.2013 r.
nr 506 podpis

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie senatora Tadeusza Kocpia złożone podczas 23 posiedzenia Senatu RP w dniu 13 grudnia 2012 r., przekazane przez Panią Marię Pańczyk – Pozdziej, Wicemarszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej pismem z dnia 19 grudnia 2012 r., znak: BPS/043-23-912/12/12, w sprawie funkcjonowania Żywieckiego Parku Krajobrazowego, na obszarze gminy Jeleśnia, w związku z realizacją przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego zadania pn. „Kwiatne Łąki”, w ramach „Programu ochrony zbiorowisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych”, w załączeniu przekazuję stosowne wyjaśnienia.

Z pozdrowieniem

Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
GŁÓWNY KONSERWATOR PRZYRODY

Janusz Zaleski

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

**Stanowisko w sprawie oświadczenia senatora Tadeusza Kopcia,
przekazanego pismem z dnia 19 grudnia 2012 r., znak: BPS/043-23-912/12/12**

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 grudnia 2012 r., znak: BPS/043-23-912/12/12, przekazujące oświadczenie senatora Tadeusza Kopcia, w sprawie funkcjonowania Żywieckiego Parku Krajobrazowego, na obszarze gminy Jeleśnia, w związku z realizacją przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego zadania pn. „Kwietne Łąki”, poniżej przedkładam stosowne wyjaśnienia.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Marszałka Województwa Śląskiego zadanie „Kwietne Łąki” realizowane jest przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w ramach „Programu ochrony zbiorowisk nieleśnych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych”. Zadanie „Kwietne Łąki” jest zadaniem pilotażowym dla ww. Programu czynnej ochrony zbiorowisk nieleśnych, położonych na terenie Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, w jego części obejmującej Beskidy Zachodnie (Żywiecki Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego). Priorytetowym celem ww. zadania jest zachowanie różnorodności biologicznej terenów górskich i podgórskich oraz czynna ochrona wybranych zbiorowisk nieleśnych, powstałych w wyniku działalności gospodarczej człowieka, tj. użytkowania kośnego i pasterskiego. Zachowanie powyższych siedlisk jest jednym z podstawowych celów ochrony przyrody, krajobrazu i wartości kulturowych, dla których utworzono Żywiecki Park Krajobrazowy. W dobie małej rentowności kośnego i pasterskiego sposobu gospodarowania na użytkach zielonych obserwuje się silny zanik ww. użytkowania, przyczyniający się do procesu sukcesji wtórnej (zarastanie krzewami i drzewami). Jej końcowym stadium jest całkowity zanik roślinności nieleśnej i pojawienie się lasu. W ostatnich latach czynna ochrona ww. zbiorowisk realizowana była przez Zespół Parków Krajobrazowych na halach i polanach wysokogórskich, na powierzchni ponad 400 ha. Zabiegi te wykazały dużą skuteczność i pozwoliły przywrócić ww. obszary do pasterskiego i kośnego użytkowania.

Wstępnie do zadania wytypowane zostały 4 obszary o łącznej powierzchni 100 ha, stanowiące w większości (75% - 95%) obszary nieleśne odłogowane, ulegające sukcesji wtórnej (zarastanie) lub użytkowane ekstensywnie (koszenie okazjonalne), tj. łąki i polany w Sopotni Małej i Sopotni Wielkiej, Brzyski (Kiełbasów, Za Sopotnią) i Pyrgiesi w Jeleśni. Obszary te zostały przeanalizowane i zaakceptowane przez naukowców nadzorujących merytoryczne zadanie. Intencją twórców zadania jest objęcie nim najcenniejszych gruntów podlegających sukcesji wtórnej, tj. łąki zaś użytkowanych gruntów ornych.

W zakresie związanym z czynną ochroną zbiorowisk nieleśnych (wykaszenie i usuwanie biomasy) na terenach cennych przyrodniczo, fakt istnienia studni lub innego niewielkiego obiektu (np. szałas, bacówka, wodopój, koszar, punkt widokowy, przystanek dydaktyczny, itp.) na danej parceli nie ma większego znaczenia. Ważne jest niedopuszczenie do powstania zjawiska sukcesji wtórnej - wkroczeniu samosiewek drzew i krzewów, co w konsekwencji prowadzi do powstania zbiorowiska lasu.

Podstawowym warunkiem przystąpienia do realizacji zadania jest całkowicie dobrowolny udział właścicieli lub podmiotów władających gruntami, na których takie zbiorowiska występują. Jeśli właściciel (władający daną działką) nie wyrazi zgody na realizację zadania, na tym terenie nie będzie ono realizowane. Właściciel (władający daną działką), wyrażając zgodę na udział w zadaniu (w czasie wynikającym z zawartej umowy cywilno-prawnej), zobowiązuje się do:

- systematycznego (zgodnego ze wskazówkami naukowców zatrudnionych w zadaniu) koszenia swojej własności i usuwania pozyskanej biomasy poza jej obszar,

- powstrzymania się od wszelkich działań mogących pogorszyć stan zbiorowiska.

W zamian za przeprowadzenie powyższych zabiegów oraz zapewnienie utrzymania uzyskanego efektu ekologicznego (zachowanie właściwego stanu zbiorowiska) właścicielowi przysługuje ekwiwalent finansowy w wysokości 2 500 zł/ha (za każdorazowe koszenie na powierzchni jednego hektara). Koszenie odbywa się raz w roku lub raz na dwa lata, w zależności od wskazań określonych dla danych działek przez naukowców nadzorujących merytorycznie realizację zadania.

Zakładany czas realizacji zadania przypada na okres: IV kwartał 2012 – IV kwartał 2016 roku. Praktyczna realizacja zadania – czynna ochrona polegająca na koszeniu i usuwaniu pozyskanej biomasy - rozpocznie się w III kwartale 2013 roku.

Celem przedstawienia założeń zadania, celów i zasad jego realizacji oraz wyłonienia osób potencjalnie zainteresowanych uczestnictwem w zadaniu, prowadzone są konsultacje społeczne z właścicielami lub władającymi gruntami leżącymi na wytypowanych obszarach. W celu zagwarantowania możliwości udziału w takim spotkaniu wszystkich właścicieli lub władających (szacunkowo około 2 000 osób) zaplanowano 25 spotkań, średnio po 80 - do 100 osób w każdym. Proces konsultacji zostanie zakończony w kwietniu 2013 roku. Do 10 grudnia 2012 roku odbyło się 10 spotkań z właścicielami 2 obszarów z Jeleśni. Część osób uczestniczących w spotkaniach jest zainteresowana udziałem w realizacji zadania, znaczna ilość je odrzuca, jednakże tylko nieliczni jednoznacznie zadeklarowali rezygnację z uczestnictwa w nim. Większość pozostawia podjęcie ostatecznej decyzji na koniec spotkań konsultacyjnych, czyli na kwiecień 2013 r. W trakcie odbytych spotkań osobom negocjującym realizację zadania na pierwotnie wyznaczonych obszarach (między innymi członkom Stowarzyszenia Natura - Wspólne Dobro) zaproponowane zostało wskazanie terenów zastępczych. Do 10 grudnia 2012 roku nie zostały zgłoszone żadne propozycje.

W czasie realizacji zadania „Kwietne Łąki” do Marszałka Województwa Śląskiego dotarły informacje o napięciach na jednym z 4 obszarów objętych zadaniem. W związku z powyższym, jako podstawowy warunek realizacji zadania na danej działce gruntowej we wszystkich 4 typowanych obszarach podkreślony został wymóg dobrowolnego udziału, czyli uzyskanie zgody jej właściciela lub władającego. Działki, dla których takiej zgody nie będzie, nie zostaną włączone do zadania. W przypadku braku odpowiednich zgód na terenie całego obszaru – obszar ten zostanie wyłączony z zadania. Na jego miejsce wytypowane zostaną tereny zastępcze.

Obecnie rozpoczynają się spotkania z mieszkańcami Sopotni Małej i Sopotni Wielkiej, gdzie zlokalizowane są pozostałe dwa obszary (około 50 ha, czyli 50% obszaru planowanych działań). Pełniejsze wnioski dotyczące akceptacji społecznej realizacji zadania oraz stopnia udziału właścicieli działek możliwe będą do sformułowania po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami ww. miejscowości.

Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
GŁÓWNY KONSERWATOR PRZYRODY

Janusz Zaleski